

dels ock att lagens rubrik skall vara:
 Ansvarighetslag för fullmäktige och direktörer i
 Sveriges riksbank samt för dess afdelningskontors
 styrelseledamöter.

Stockholm den 27 januari 1893.

A. F. O. Cederberg.

N:o 13.

Af herrar **Tamm** och **Stridsberg**, om nedsättning i afgifter för
patent.

Hvar och en som med någon uppmärksamhet följt patentväsendets
 utveckling i vårt land, sedan den nuvarande patentförordningen den 1
 januari 1885 trädde i kraft, har säkerligen märkt, att denna utveckling
 varit synnerligen beaktansvärd. Redan det stora antalet patentansök-
 ningar utvisar detta, såsom torde framgå af följande tabell:

Tab. I.

Antal patentansökningar	
år 1885	703
» 1886	604
» 1887	661
» 1888	803
» 1889	837
» 1890	873
» 1891	941
» 1892	1,004.

Med fränseende af den rusning, som egde rum under de första
 månaderna af år 1885 och som gjorde detta års siffra jemförelsevis hög,
 visar således antalet patentansökningar en särdeles jemn stegring.

På samma gång hafva patentbyråns inkomster äfvensom det årliga öfverskottet af inkomsterna öfver utgifterna visat en synnerligen tillfredsställande ökning, såsom framgår ur en jemförelse mellan här bifogade tabeller 2, 3 och 4.

Tab. 2.

Kongl. patentbyråns inkomster.

	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892
Afgifter för patentansökningar	34,850	29,950	32,900	39,950	41,700	43,450	46,850	49,900
Årsafgifter för patent	500	10,705	18,845	25,105	29,845	37,985	45,340	49,875
Försålda patentbeskrifningar	—	1,758 93	1,413 50	1,595 75	1,200	1,793 25	776 25	1,903 75
Varumärkens registrering	58,120	10,440	8,080	8,280	6,760	8,680	8,360	8,000
Diverse inkomster	580	567 82	—	173 12	188 91	1,426 67	544 31	—
Summa	94,050	53,421 75	61,238 50	75,103 87	79,693 91	93,334 92	101,870 56	109,678 75

Tab. 3.

Kongl. patentbyråns utgifter.

	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892
Återställda patent- och registreringsafgifter	2,735	3,660	3,710	4,805	6,360	6,560	6,545	6,895
Aflöningar och arfvoden	21,804 73	28,909 72	28,902 50	29,107 50	29,246 50	33,634 91	34,487 49	37,148 57
Renskrifning, porton m. m.	2,934 28	3,859 65	3,122 54	4,193 39	3,950 76	3,006 56	2,960 55	3,402 82
Publikationer	14,971 27	18,274 89	18,092 66	21,544 63	23,283 23	28,110 53	25,952 81	29,540 50
Bibliotek, arkiv, inventarier	5,815 48	3,561 95	2,720 44	3,468 74	2,309 60	3,006 07	3,324 78	3,189 49
Ved, lyshållning, renhållning m. m.	440 05	613 58	828 03	915 15	804 70	1,326 68	1,835	1,737 85
Hyra	—	—	—	—	—	2,000	4,000	4,000
Resor och internationella byrå i Bern	935 18	3,864 19	1,660 40	1,505 98	2,034 52	3,216 68	1,509 12	1,510 17
Flyttnings- och organisationskostnader	5,103 35	3,986 05	465 51	438 55	—	2,529 98	—	—
Summa	54,019 34	66,730 03	59,502 08	65,978 94	67,989 21	83,391 41	80,614 75	87,424 40

Tab. 4.

Öfverskott af inkomster öfver utgifter.

1885	+	40,030:	66
1886	--	13,308:	28
1887	+	1,736:	42
1888	+	9,124:	93
1889	+	11,704:	70
1890	+	9,943:	51
1891	+	21,255:	81
1892	+	22,254:	35
		<hr/>	
		Summa +	102,742: 10.

Det torde häraf vara tydligt att patentbyråns ekonomi numera är fullt betryggad, till och med om en betydlig minskning i inkomsterna eller ökning i utgifterna skulle tillfälligtvis inträda. Och det stora öfverskott af 102,700 kronor, som byråns verksamhet hittills lemnat, ger full garanti för att byråns verksamhet icke ens genom ganska stora och långvariga rubbningar skall kunna komma att betunga statsverket med några som helst utgifter.

Vid sådant förhållande samt då patentbyrån derjemte, genom stämpelafgiften för patentbref, årligen tillför statsverket en mycket afsevärd inkomst, som för åren 1885—92 uppgått till sammanlagd 93,500 kronor, samtidigt med att den helt och hållet bestridt sina egna utgifter, har det syns oss, att tiden är inne för en minskning af de afgifter, som nu äro lagda på svenska patent. Dessa afgifter uppgå för närvarande, i enlighet med föreskrifterna i § 11 af nu gällande patentförordning, till ett belopp af 785 kronor, hvilket är omkring 20 gånger så mycket som i Danmark och med 160 kronor öfverstiger kostnaden för ett patent i Norge. Skillnaden är således mycket betydlig och det är gifvet, att denna höga kostnad försätter den svenska uppfinnareverksamheten i ett ogynnsammare läge än hvad fallet är i våra grannländer.

Ett dylikt förhållande synes oss vara mindre välbetänkt och strida mot landets bästa. Det kan nemligen icke förnekas, att det numera är en tvingande nödvändighet för ett industriidkande land att så vidt möjligt gynna uppfinnareväsendet. Också framträda på detta område ständiga framsteg. England har under åren 1883—92 två gånger gjort högst

betydliga nedsättningar i patentkostnaderna, i Tyskland har 1891 utfärdats en ny patentlag i stället för den som 1877 antogs, Schweiziska industriens intresse har omsider framtvingat en patentlag i detta land, i Frankrike ljuder krafvet på nedsättning i patentkostnaderna allt starkare, de industriidkande staterna hafva ingått en omfattande patentunion o. s. v. Kort sagdt, i alla industriidkande länder råder ett ständigt och nästan oemotståndligt tryck i riktning af patentväsendets utveckling, något som näppeligen skulle vara förhållandet, om icke denna utveckling befunnits vara af stor betydelse för de respektive ländernas industri.

Hvad Sverige angår, har samma förhållande redan tagit sig uttryck i utfärdandet af den nya patentförordningen af den 16 maj 1884, ändring af densamma den 5 juni 1891 samt slutligen minskning i stämpelafgiften för patentbref.

Härmed är dock ingalunda allt väl bestämdt, utan ytterligare ändringar äro af behovet påkallade, och i synnerhet har behovet af billigare ansökningskostnader ofta blifvit framhållet. I den berättelse, som chefen för patentbyrån afgifvit öfver patentbyråns verksamhet under åren 1885—1889, och som af kongl. civildepartementet blifvit offentliggjord, framhålles med styrka nödvändigheten af patentens förbilligande; detsamma ådagalägges jemväl på ett öfvertygande sätt i en af patentbyråns öfveringenjör författad skrift, som finnes införd i industritidningen Norden för år 1890, och slutligen har äfven Svenska uppfinnareföreningen offentligt (se industritidningen Norden för den 12 december 1890) uttalat samma mening. Alla dessa uttalanden öfverensstämma äfven deri, att början till nedsättningen bör göras genom att minska kostnaden för patents erhållande och att först derefter, i den mån byråns ekonomi det medgifver, årsafgifterna böra nedsättas.

Den nuvarande kostnaden för ett svenskt patent är på följande sätt fördelad:

Tab. 5.

För patentets erhållande (inklusive stämpelafgiften 10 kr.)...	kr. 60: —
» 2:dra, 3:dje, 4:de och 5:te patentåren hvartdera.....	» 25: —
» 6:te, 7:de, 8:de, 9:de och 10:de patentåren hvartdera	» 50: —
» 11:te, 12:te, 13:de, 14:de och 15:de patentåren hvartdera	» 75: —

Genom att förlägga de lägsta årsafgifterna till de första åren af patenttiden, då uppfinnaren i allmänhet icke drager någon vinst af sitt patent, har man åsyftat att bereda honom en lättnad. Men ofvanstående tabell visar, att denna lättnad icke kommer uppfinnaren till godo förr,

än han redan måst vidkännas en kostnad nästan lika stor som under ett af de sista patentåren. Då nu uppfinnaren möjligtvis efter några år kan få någon inkomst af uppfinningen, men vid tiden för ansökningsen endast har utgifter för densamma, så är olämpligheten af den ofvan angifna kostnadsfördelningen lätt insedd, och det blir påtagligt, att det välvilliga syftet att i början af patenttiden göra uppfinnarens börda lättare härigenom delvis förfelats.

Detta blifver ännu mera fallet, om, såsom ofta är förhållandet, en patentansökans behandling tager så lång tid, att patenthafvaren samtidigt med patentbrevets utlösning har att erlägga en eller två årsavgifter, hvarigenom utgifterna för patentets erhållande kunna uppgå till hundra kronor eller deröfver. Och ännu känbarare blifva dessa första patentutgifter för de många uppfinnare, som för tilläggsopatent å nya uppfinningar ofta inom kort tid måste utbetala flere avgifter.

Att dessa dryga första patentaavgifter rent af utestänga en mängd uppfinnare, isynnerhet bland de mindre bemedlade, från patents sökande och derigenom minska uppfinnareverksamheten inom landet är tydligt.

Huruledes en nedsättning i *avgifterna för patents erhållande* förmår att framlocka en mängd uppfinnare, som eljest icke framträda, emedan de ej äro i stånd att söka patent, ådagaläggas på ett anmärkningsvärdt sätt deraf, att då nämnda afgift i England från och med år 1884 nedsattes från 25 £ till 4 £, steg antalet patentansökningar på ett enda år från 6,000 (år 1883) till icke mindre än 17,100 (år 1884) och har sedan bibehållit sig vid liknande höga siffror. Man behöfver ej mycket känna till förhållandena inom vår handtverks- och arbetsklass för att veta, att äfven hos oss en mängd mindre bemedlade uppfinnare nu måste afstå från att bekantgöra och tillgodogöra sina uppfinningar, och att således en betydligt större uppfinnareverksamhet skulle framträda, om patenten blefve billigare.

Öfvergående till frågan, huru stor nedsättning, som bör göras, framhålla vi, att samtliga de ofvan omnämnde sakkunnige ansett, att den första kostnaden för ett patents erhållande ej bör öfverstiga 30 kronor, stämpelavgiften inräknad. Då nu denna uppgår till 10 kronor, skulle alltså den afgift, som vid patentansökans inlemnande erlägges, sättas till 20 kronor.

Denna afgift är enligt vår mening passande, under förutsättning, att samtidigt den nu gällande föreskriften om återbetalning af halfva den erlagda avgiften, i händelse ansökningsen förfaller eller afslås, blir borttagen ur patentförordningens § 11, så att patentbyrån, äfven i hän-

delse af afslag å ansökningen eller densammas förfallande, erhåller nämnde afgift af 20 kronor för hvarje ansökan.

Under antagande att en dylik nedsättning kommer till stånd från och med ingången af år 1894, torde patentbyråns stat, med ledning af ofvanstående tabeller 1—4, kunna beräknas på följande sätt.

Under de sista 5 åren 1887—92 hafva byråns inkomster stigit med i medeltal 9,600 kronor per år, hvadan, om de nuvarande afgifterna förblefve oförändrade, inkomsterna för 1894, kunna beräknas skola med 19,200 kronor öfverstiga inkomsterna för 1892 (109,600 kronor, se tab. 2) och således uppgå till ungefär 128,800 kronor.

Under samma tid (åren 1887—92) hafva byråns utgifter stigit med i medeltal 5,800 kronor per år, hvaraf utgifterna för år 1894 kunna beräknas skola med 11,600 kronor öfverstiga utgifterna för år 1892 (87,400 kronor, se tab. 3) och således uppgå till ungefär 99,000 kronor.

Antages nu att ansökningarnes antal ökas såsom hittills (jfr tab. 1) och under år 1894 stiger till 1,100 samt att endast 20 kronor, i stället för 50, erläggas för desamma, så minskas inkomstsumman med 30 kronor för hvarje patentansökan, således inalles med 33,000 kronor, samt uppgå alltså för 1894 till 95,800 kronor i stället för 128,800. Men å andra sidan kommer, emedan ingen återbetalning af afgifter skulle ega rum, utgifterna att minskas med den post, som nu benämnas återställda patent- och registreringsavgifter (se tab. 3) och som (med afdrag för återställda registreringsavgifter cirka 800 kronor) uppgår till 6,100, så att hela utgiftssumman endast blifver 92,900 kronor.

Trots en dylik nedsättning af afgifterna skulle alltså för år 1894 uppstå ett öfverskott af omkring 2,900 kronor.

Då har dock ej beräknats att antalet ansökningar under 1894 skulle stiga i mer än vanligt mått, ehuru nedsättning skett, ett antagande som det ofvan anförda exemplet från England visar vara osannolikt, för att icke säga orimligt. En betydlig stegring i ansökningarnes antal kan helt visst förväntas, och det ekonomiska resultatet kommer då att ställa sig mycket gynsammare än som här ofvan berättats.

Tager man dertill i betraktande, att patentbyråns odisponerade öfverskott redan nu uppgår till nära 103,000 kronor och 1893 säkerligen i likhet med föregående år ökas med öfver 20,000 kronor (se tab. 4), samt således vid 1894 års början uppgår till omkring 125,000 kronor, äfvensom att den på grund af nedsättningen ökade tillströmningen af patent redan under år 1895 kommer att ansenligt öka patentbyråns ständigt växande och snart hufvudsakligaste inkomstkälla, nemligen årsavgifterna för beviljade patent, torde det vara tydligt, att ingen som

helst betänklighet behöfver hysas mot denna nedsättning, till och med om den skulle hafva till följd, att patentbyråns stat för året 1894 stälde sig något ogynnsammare än som här ofvan beräknas. Under de der- efter följande åren skall otvifvelaktigt det ökade antalet patent medföra en så betydlig ökning i inkomst af årsafgifterna, att byråns årliga be- hållningar icke blott komma att uppgå till utan snart äfven öfverstiga sitt nuvarande belopp.

Slutligen må äfven framhållas, att minskade afgifter för patentan- sökningar skulle för statsverket medföra den fördel, att genom ökningen i patentantal äfven uppstår proportionel ökning af inkomsterna från stämpelafgifter för patentbref. En fördubbling af patentens antal skulle sålunda höja denna inkomst med omkring 7,000 kronor per år. Nå- gon minskning i den nuvarande årliga inkomsten för stämplrar kan na- turligtvis icke uppkomma genom den här föreslagna nedsättningen.

Då genom det af oss framställda förslag såväl staten skulle till följd af otvifvelaktig ökning i patentantal beredas afsevärdt högre in- komst i form af stämpelskatt, som industrien gagnas, särskildt uppfin- nareverksamheten vinna uppmuntran och dess förmåner utsträckas till bredare folklager, utan att någon risk förefinnes för att patentbyrån ej skall, såsom hittills, mer än väl bära sina utgifter och omkostnader, få vi härmed föreslå, det Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t anhålla om följande ändringar i nu gällande patentförordning på så sätt, att

3:dje momentet i 4:de § erhåller följande lydelse:

Derjemte åligge sökanden att bifoga den i 11 § stadgade afgift af tjugu kronor.

1:sta stycket i 11 § erhåller följande lydelse:

Vid hvarje ansökning om patent inbetalas till patentmyn- digheten, efter ty i 4 § sägs, tjugu kronor.

Stockholm den 26 januari 1893.

Ernst Stridsberg.

Hugo Tamn.